

*Dosarul nr. 1r-1047/24
1-18165482-02-1r-29102024*

*Judecătoria Chişinău, sediul Buiucani
Judecător Viorelia Grigoraş*

DECIZIE
În numele Legii

14 martie 2025

municipiul Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei

Judecători

Silvia Cecan

Constantin Roşca şi Roman Pascari

a examinat în lipsa părţilor, în ordine de recurs, recursul avocatului Viorel Gortolomei, în interesele inculpatului Bivol Ion, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 08 august 2024 pronunţată în cauza penală privind revizuirea cauzei penale de învinuire a lui Bivol Ion Petru în săvârşirea infracţiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b), d) şi art. 329 alin. (2) lit. b) din Codul Penal,

verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curţii de Apel Centru,

C O N S T A T Ă :

Soluţia şi argumentele instanţei de fond:

1. La 22.06.2018, Bivol Ion Petru a depus cerere de revizuire a cauzei sentinţei Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău nr.1-287/2012 din 23 iunie 2014 de condamnare a lui Bivol Ion Petru în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.328 alin.(3) lit.b), d), 329 alin.(2) lit.b) Cod penal.
2. În motivarea cererii, revizuentul a invocat că prin sentinţa Judecătoriei Botanica, mun. Chişinău din 23.06.2014, în cauza penală de învinuire a lui Bivol Ion Petru, examinată după procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, acesta a fost recunoscut vinovat şi condamnat în baza:
 - art.328 alin.(3) lit.b), d) Cod penal şi, fiindu-i aplicate prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c. sau 20000 lei moldoveneşti, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii de răspundere pe un termen de 2 ani;
 - art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 u.c. sau 8000 lei moldoveneşti, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii de răspundere pe un termen de 1 an;
 - în temeiul art.84 alin.(1) şi (2) Cod penal, instanţa de judecată i-a stabilit pedeapsa definitivă pentru concurs de infracţiuni prin cumul parţial al pedepselor aplicate, pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de 1250 u.c. sau 25000

lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 2 ani și 6 luni.

3. A menționat că potrivit sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23.06.2014, Bivol Ion Petru a fost condamnat pentru faptul că, executând funcția de primar al com. Bacioi, mun. Chișinău, deținând statutul și exercitând mandatul alesului local, împreună și de comun acord cu Guțu Angela Andrei, specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare din cadrul Primăriei com. Bacioi și Stoica Raisa Teodor, secretar al Consiliului com. Bacioi, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu în incinta Primăriei com. Bacioi, str. ***** nr.125, a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor prevăzute de lege și anume, prevederile art.26, 29 alin.(1), (2) din Legea privind administrația publică locală din 28.12.2006, că prin încălcarea legislației, făcând trimitere incorect la decizia Primăriei com. Bacioi nr.1/2 din 17.01.1992, cu privire la distribuirea pământului pe teritoriul comunei, asumându-și atribuțiile acordate în competență exclusivă a Consiliului com. Bacioi de a decide atribuirea terenurilor, în modul stabilit de lege, a eliberat la 10.06.2007 lui Burduja Veaceslav Ion, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru lotul de pământ cu suprafața de 0,23 ha, cu destinația pentru construcții, situat în com. Bacioi, pe str. A.Chiochiu, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în mărime de 103.883 lei, iar la 07.02.2008, ilegal a semnat și a eliberat familiei Josan Vasile Filip, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru lotul de pământ cu suprafața de 0,2128 ha, cu destinația pentru construcții, situat în com. Bacioi, mun. Chișinău, pe str. A.Chiochiu, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în mărime de 96.115 lei. Potrivit sentinței, în total, ca rezultat al acțiunilor ilicite ale persoanei cu înaltă funcție de răspundere, inculpatul Bivol Ion a cauzat intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, un prejudiciu în proporții deosebit de mari în mărime de 199.998 lei, ceea ce constituie urmări grave.
4. A mai indicat că inculpatului Bivol Ion Pentru, i s-a imputat că, cu aceleași intenții criminale, exercitând funcția de primar al com. Bacioi, mun. Chișinău, prin încălcarea legislației, făcând trimitere incorect la Decizia s.Brăila, r-nul Ialoveni nr.7/1 din 26.09.1997, cu privire la repartizarea loturilor de pământ pentru construcția individuală a caselor de locuit, asumându-și atribuțiile acordate în competență exclusivă a Consiliului com. Bacioi, de a decide atribuirea terenurilor, în modul stabilit de lege, ilegal a semnat și a eliberat la 01.03.2007, lui Ciurac Ghenadie Victor, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru lotul de pământ cu suprafața de 0,06 ha, cu destinația pentru construcții, situat în com. Bacioi, s.Brăila, pe str. Bujorilor 3, fapt ce a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în mărime de 27.100 lei. În total, prin acțiunile ilicite, inculpatul Bivol Ion Pentru, fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, a cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în

mărime de 227.098 lei, ceea ce constituie urmări grave. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Bivol Ion Pentru, fiind persoană cu funcție de demnitate publică, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor prevăzute de lege, săvârșită de către o persoană cu funcție de demnitate publică, soldate cu urmări grave, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.328 alin.3 lit.b), d) Cod penal.

5. A susținut că în continuare, inculpatului Bivol Ion Pentru, i s-a imputat că la 05.06.2007, exercitând funcția de primar al com. Bacioi, împreună cu Guțu Angela Andrei, specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare din cadrul Primăriei com. Bacioi și Stoica Raisa Teodor, secretar al Consiliului com. Bacioi, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu în cadrul Primăriei com. Bacioi, str. ***** nr.125, contrar prevederilor art.26 alin.(1), art.29 alin.(1) pct.c), g), k), n), art.29 alin.(2) din Legea privind administrația publică locală din 28.12.2006, nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu și, ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, a eliberat lui Cerchez Efim Gavril, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren pentru lotul de pământ cu suprafața de 0,1774 ha, amplasat în extravilanul com. Bacioi, pentru care deja la 22.03.2006, Primăria com. Bacioi, în aceeași componență, a eliberat pe numele lui Bou Nicolae, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, înregistrat în RBI cu nr. cadastral 55141003312. Ulterior, Cerchez Efim, a înstrăinat lotul de pământ în cauză, astfel fiind cauzate daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale lui Abed Ludmila.
6. A invocat că de asemenea, inculpatului Bivol Ion Pentru, i s-a imputat că nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile de serviciu și, ca rezultat al unei atitudini neglijente față de ele, manifestată prin neverificarea corespunderii conținutului titlurilor cu deciziile Consiliului com. Bacioi, în temeiul cărora erau perfectate acestea, semnarea de către el și aplicarea de către persoane neidentificate a faximilului cu semnătura sa, în rubrica ”primarul” din titlurile de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului, în lipsa unei decizii a Consiliului com. Bacioi, au fost eliberate ilegal, după semnarea acestora de către inginerii pentru reglementarea regimului proprietății funciare din cadrul Primăriei com. Bacioi, Criganuța Petru, Ciugureanu Ludmila, Guțu Angela și secretarul Consiliului com. Bacioi, Stoica Raisa, titluri de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului - lui Armașu Ghenadie, titlu de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Andronachi Ion, titlu de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Armașu Liuba, titlu de autentificare a dreptului de proprietate asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Cazacu Dumitru, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,0583 ha, fapt ce

a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 78.786,62 lei; lui Celonenco Dumitru, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Ciochina Maria, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Cucu Ghenadie, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,061 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Danu Eugenia, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Druța Alexandru, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Druța Igor, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Eftodi Sergiu, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Golban Cristina, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Gorgos Marina, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Leu Ion, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Lupu Dumitru, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Mămăligă Dionis, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Matvienko Maria, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Oprea Petru, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Platenco Natalia, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice

ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Sava Valeriu, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,06 ha, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Urecheanu Lidia, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102825, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Urecheanu Ilie, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102438, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Vicol Ghenadie, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102862, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Zaporojan Ghenadie, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102834, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Paraschiv Constantin, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 551410421, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Preguza Olesea, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102420, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Ciubotari Natalia, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu nr. cadastral 5514102866, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 81.084 lei; lui Sanduța Tudor, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,1022 ha, cu nr. cadastral 5514100328, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi; lui Petrachi Mihail, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,1 ha, cu nr. cadastral 5511316462, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi; lui Guțu Sergiu, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,2 ha, cu nr. cadastral 5511303421, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi; lui Bistrea Elena, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,0699 ha, cu nr. cadastral 5511208198, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, în mărime de 66.152 lei; lui Petrachi Mihail, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,9800 ha, cu nr. cadastral 5511108309, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi; lui Guțu Sergiu, titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra terenului cu suprafața de 0,0888 ha, cu nr. cadastral 5511111406, fapt ce a cauzat daune în proporții mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău. În total, potrivit sentinței, ca rezultat al acțiunilor neglijente și neconștiincioase ale persoanei cu

funcție de răspundere Bivol Ion, a fost cauzat intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, un prejudiciu în proporții deosebit de mari în mărime de 2.255.420 lei, ceea ce constituie urmări grave. Astfel, prin acțiunile sale neglijente inculpatul Bivol Ion, fiind persoană publică, a săvârșit neglijența în serviciu, neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană publică, a obligațiilor de serviciu ca rezultat al unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care au provocat urmări grave, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

7. A evidențiat revizuiantul că, în ceea ce privește primul capăt din sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 23.06.2014, de condamnare în baza art.328 alin.(3) lit.b), d) Cod penal, ”acțiunile ilicite ale inculpatului Bivol Ion Petru, care fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, care a cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în mărime de 227.098 lei, ceea ce constituie urmări grave”, prin Hotărârea Curții Constituționale din 27.06.2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale art.328 alin.(1) Cod penal (excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu), Curtea Constituțională a subliniat că ”lipsa unor prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate intereselor publice, deschide un teren larg arbitrarului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, indiferent de gravitatea faptei săvârșite, să cadă sub incidența normei penale.” (§ 80). Curtea de asemenea, a reținut, că ”prin generalitatea formulării urmărilor prejudiciabile, menționate supra, există riscul ca organele judiciare să aplice art.328 alin.(1) din Codul penal, nu în calitate de infracțiune materială, ci ca una formală, adică doar în baza constatării acțiunilor incriminate, făcând abstracție de evaluarea urmărilor prejudiciabile (§ 81), că lipsa unor criterii clare, previzibile și accesibile pentru aprecierea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) din Codul penal, determină organele judiciare de a aprecia impactul concret al acțiunilor persoanelor publice asupra unei valori abstracte protejate de legea penală precum este „interesul public” (§ 82).
8. A susținut că Curtea Constituțională a remarcat că organele de drept nu se pot substitui legiuitorului în concretizarea laturii obiective a infracțiunii, realizând astfel competențe specifice puterii legiuitoare și că atunci când un act este privit ca infracțiune, judecătorul poate să precizeze elementele constitutive ale infracțiunii, dar nu să le modifice, în detrimentul acuzatului, iar modul în care el va defini aceste elemente constitutive trebuie să fie previzibil pentru orice persoană consultată de un specialist (§ 84). De asemenea, Curtea a accentuat, că atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind ”interesul public”, in abstracto, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate și totodată constituie o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei, contrar prevederilor art.3 alin.(2) din Codul penal (§ 85). În acest context, Curtea Constituțională a concluzionat că deși activitatea persoanei publice este legată nemijlocit de

garantarea interesului public ca obiectiv generic-principal, destinatarul legii, și anume persoana publică, este privată de posibilitatea de a determina fără echivoc urmările prejudiciabile concrete ale acțiunilor incriminate. În final, Curtea a statuat că utilizarea în art.328 alin.(1) din Codul penal, a noțiunii ”intereselor publice”, care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din Constituție - principiul legalității incriminării și pedepsei penale, precum și articolul 23 din Constituție - calitatea legii penale, declarând neconstituțional textul ”intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

9. A mai precizat că raportând și aplicând principiile constatate de Curtea Constituțională la speță, se conchide că Bivol Ion Petru, a fost acuzat și condamnat în mod arbitrar pentru că a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor prevăzute de lege și a cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, deoarece formularea urmărilor prejudiciabile făcută de legiuitor din norma penală dată sub forma ”intereselor publice”, poartă un caracter prea general și vag. Totodată, lipsesc criterii clare, previzibile și accesibile de care s-ar putea ghida cei cărora se adresează norma dată, inclusiv Bivol Ion, pentru aprecierea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) Cod penal, care în același timp este parte componentă și a art.328 alin.(3) lit.b) Cod penal. Astfel, condamnarea lui Bivol Ion pentru depășirea drepturilor și atribuțiilor prevăzute de lege cu cauzarea de prejudicii, inclusiv în proporții deosebit de mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, poartă un caracter abstract, întrucât contravine art.22 din Constituție - principiul legalității incriminării și pedepsei penale, precum și art.23 din Constituție - calitatea legii penale, iar în aceste circumstanțe, judecătorul nu poate corecta această omisiune a legiuitorului de a preciza elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.328 alin.(1) și (3) Cod penal, deoarece acesta și-ar depăși atribuțiile, ar modifica conținutul infracțiunii, ceea ce nu are dreptul să o facă. Singura soluție în cazul înaintării unei acuzări atât de abstracte, este de a achita persoana inculpată, iar odată ce o eroare s-a produs și inculpatul a fost condamnat, remediul ar fi revizuirea/casarea sentinței adoptate cu încălcarea art.22 și 23 din Constituție.
10. Cu referire la al doilea capăt de acuzare din sentința de condamnare a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 iunie 2014, în baza art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal - neglijența în serviciu prin care s-a cauzat intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău un prejudiciu în proporții deosebit de mari care a provocat urmări grave, a menționat revizuiantul că prin Hotărârea Curții Constituționale din 07 decembrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 327 alin.(1) și 361 alin.(2) lit.d) Cod penal - (abuzul de putere sau abuzul de serviciu), Curtea Constituțională a reconfirmat poziția, statuând că destinatarul legii care este învinuit de faptul că prin acțiunile sale infracționale a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice, în sensul art.327 alin.(1) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, este privat de posibilitatea de a determina fără echivoc urmările prejudiciabile concrete ale acțiunilor incriminate.

11. La fel, a precizat că în Hotărârea nr.14 din 27 mai 2014, Curtea a statuat că formulările generale și abstracte într-un caz concret, pot afecta funcționalitatea legii penale, aplicarea ei coerentă și sistemică, ceea ce ar denatura principiul calității legii. Concluzionând cele menționate, Curtea a reținut că utilizarea în art.327 alin.(1) și art.361 alin.(2) lit. d) din Codul penal a noțiunii ”intereselor publice”, care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din Constituție - principiul legalității incriminării și pedepsei penale, precum și articolul 23 din Constituție - calitatea legii penale” (§ 116-118). Astfel, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional textul ”intereselor publice sau” din alineatul (1) al articolului 327 și de la litera d) din alineatul (2) al articolului 361 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002. Constatările Curții Constituționale din Hotărârea din 27.06.2017 și 07.12.2017, sunt aplicabile și art.329 Cod Penal - neglijența în serviciu prin care s-a cauzat daune intereselor publice, precum și oricărei alte norme penale, care consacră o componentă materială de infracțiune, a cărei urmări prejudiciabile au ca element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii sintagma ”intereselor publice sau”.
12. A mai indicat că aplicând principiile reliefate de Curtea Constituțională în Hotărârea din 27.06.2017 și Hotărârea din 07.12.2017 la speță, rezultă că condamnarea lui Bivol Ion în baza art.329 alin.(2) lit.b) Cod Penal - neglijența în serviciu prin care s-a cauzat intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, un prejudiciu în proporții deosebit de mari care a provocat urmări grave, poartă un caracter vag, incert și respectiv arbitrar, cu încălcarea art.22 și 23 din Constituție, considerente din care sentința de condamnare și sub acest capăt urmează a fi revizuită. A concluzionat că potrivit art.458 alin.(3) pct.4) Cod de procedură penală, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. În cazul lui Bivol Ion, acesta a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 iunie 2014, în baza art.328 alin. (3) lit.b) Cod penal și art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, acestea având ca element constitutiv sintagma ”intereselor publice sau”, care a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale din 27.06.2017 și Hotărârea din 07.12.2017.
13. Astfel, a solicitat admiterea cererii de revizuire și rejudecarea cauzei penale de învinuire a lui Bivol Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(3) lit.b), d) Cod penal și art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, conform regulilor și procedurii prevăzute pentru prima instanță.
14. Ulterior, revizuiantul Bivol Ion și reprezentantul acestuia, avocatul Grosu Vladimir, au depus supliment la cererea de revizuire, prin care au invocat că după depunerea cererii de revizuire la 22.06.2018, prin Hotărârea nr.22 din 01.10.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, înalta

Curte stabilind inter alia următoarele că nu există nici un text normativ care ar defini noțiunea de "urmări grave", utilizată în art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal. Legea nu stabilește nici un criteriu material care să cuantifice gravitatea urmărilor prejudiciabile. Astfel, există riscul ca gravitatea să fie apreciată în baza unor criterii arbitrare și discreționare de către cei dotați cu competența aplicării legii penale.

15. A mai indicat că înalta Curte a statuat că, având în vedere multitudinea semnificațiilor acestei sintagme, destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea/inacțiunea prohibită astfel, încât să-și adapteze conduita în mod corespunzător. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale. Curtea observă că jurisprudența în materie nu a dezvoltat pentru noțiunea criticată un înțeles exact care să constituie un reper în funcție de care să poată fi apreciat conținutul acesteia și, prin urmare, art.328 alin.(3) lit.d) din Codul penal, este susceptibil de o interpretare extensivă defavorabilă făptuitorului. În acest sens, Curtea Europeană a reiterat în cauza Prigală v. Republica Moldova, din 13.02.2018, §38-40, că interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a art.7 din Convenția Europeană. În lipsa unor repere fixe, inclusiv normative, calificarea urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii ca fiind "urmări grave", se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică. Rezumând cele enunțate supra, Curtea conchide că prevederile art.328 alin.(3) lit.d) din Codul penal, sunt formulate de o manieră imprecisă și neclară și le conferă autorităților care le aplică o marjă excesivă de discreție. Prin urmare, ele nu îndeplinesc standardul calității legii penale, fiind contrare articolelor 1 alin.(3) și 22, coroborate cu articolul 23 alin.(2) din Constituție. A evidențiat revizuietul că condamnatul Bivol Ion a fost găsit vinovat și condamnat în baza art.328 alin.(3) lit.b) și d) Cod penal și art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal - ambele componente de infracțiuni conținând semnul laturii obiective - "urmări grave", declarat neconstituțional de Curtea Constituțională.
16. A concluzionat că aplicând principiile degajate de Curtea Constituțională în Hotărârea din 01.10.2018 la speță, rezultă că condamnarea lui Bivol Ion în baza art.328 alin.(3) lit.d) Cod penal, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, manifestată prin acțiuni ilicite ale inculpatului Bivol Ion Petru, care fiind persoană cu înaltă funcție de răspundere, a cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, în mărime de 227.098 lei, ceea ce constituie urmări grave și art.329 alin.(2) lit.b) Cod penal, neglijența în serviciu prin care s-a cauzat intereselor publice ale Primăriei com. Bacioi, mun. Chișinău, un prejudiciu în proporții deosebit de mari care a provocat urmări grave, poartă un caracter vag, incert și respectiv arbitrar, cu încălcarea art.22 și 23 din Constituție, considerente din care sentința de condamnare și sub acest aspect urmează a fi revizuită.

17. *Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 august 2024 s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de Bivol Ion Petru, privind revizuirea procesului penal, în cadrul căruia a fost pronunțată sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr.1-287/12 din 23 iunie 2014, prin care Bivol Ion Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. b), d) și art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1250 u.c. echivalentul a 25 000 lei moldovenești, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 2 ani și 6 luni.*

Poziția părților în instanța de recurs:

18. *Nefiind de acord cu încheierea în cauză, avocatul Viorel Gortolomei, în interesele inculpatului Bivol Ion Petru, a depus recurs în termen prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. lrh-4/2018 din 08.08.2024. Admiterea cererii de revizuire și a dispune rejudecarea cauzei penale de învinuire a lui Bivol Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 328 al. (3) lit. b), d) Cod Penal și art. 329 al. (2) lit. b) Cod penal, de către instanța de fond.*
19. *În argumentarea recursului apărarea a invocat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani se bazează pe o apreciere arbitrară a efectelor hotărârilor Curții Constituționale și pe o apreciere eronată a normelor conținute în Codul de procedură penală, ori în viziunea instanței hotărârile Curții Constituționale produc efecte doar pe viitor, nefiind aplicabile unei spețe deja soluționate.*
20. *Nu putem fi de acord cu unicul argument invocat de instanță în susținerea respingerii revizuirii, ori acesta nu deține nici-un temei juridic.*
21. *În conformitate cu art. 458, alin. (3), pct. 4) din Codul de procedură penală, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.*
22. *În acest sens, legea instituie o singură condiție pentru dispunerea revizuirii, emiterea hotărârii Curții Constituționale de recunoaștere a prevederii drept neconstituțională, care a stat la baza cauzei respective, însă, instanța a oferit o interpretare extensivă defavorabilă a art. 458 Cod de procedură penală.*
23. *Avocatul recurent menționează ca, instanța nu a pus la baza emiterii hotărârii principiile legii penale: 1) legalitatea și 2) retroactivitatea legii penale mai blânde.*
24. *Într-o altă ordine de idei, logica instanței nu poate fi admisă, or în acest caz nu va putea fi dispusă nici-o revizuire în baza temeiului invocat, ori în esență, cererile de revizuire înaintate se referă la o cauză soluționată irevocabil, iar hotărârea Curții Constituționale este emisă după examinarea respectivei cauze,*
25. *La caz, interpretarea oferită de instanță, vine în contradicție gravă cu prevederile speciale a normelor din Codul de procedură penală și neglijează efectele unei norme juridice imperative.*
26. *Cu atât mai mult, în conformitate cu art. 459, alin. (2) din Codul de procedură penală, revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în temeiul art.458 alin, (3) pct. 1)-4), nu este limitată în timp.*

27. Prin urmare și din interpretarea sistemică a Codului de procedură penală rezultă că, cererea de revizuire în baza temeiului invocat nu este limitată în timp.
28. *Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*
29. Astfel, la 24 decembrie 2024 procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Alexandru Botnaru, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de către Bivol Ion și avocatul Viorel Gortolomei împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1rh-4/2018 din 08.08.2024 pronunțată de către judecătorul Viorelia Grigoraș - ca fiind inadmisibil. Menținerea ca fiind legală încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr. 1rh-4/2018 din 08.08.2024 prin care a fost respinsă cererea de revizuire a sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr.1-287/12 din 23 iunie 2014.
30. În susținerea poziției procurorul a indicat că instanța de judecată la adoptarea încheierii din 08.08.2024 dosar nr. 1rh-4/2018, corect a reținut faptul că prin Hotărârile Curții Constituționale nr.22 din 27 iunie 2017; nr.33 din 07 decembrie 2017 și nr.22 din 01 octombrie 2018 au fost declarate neconstituționale textul „intereselor publice” și „urmări grave ” stipulate la art.328 și art.329 Cod penal.
31. Consecutiv, se atestă că la data pronunțării sentinței de condamnare în privința lui Bivol Ion Petru, prevederile art. 328 alin. (3) lit. b), d) și art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal erau în vigoare. Conform prevederilor art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pe viitor.
32. Totodată, instanța de judecată apreciază relevant speței prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității articolului 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală (efectul retroactiv al hotărârilor curții constituționale în materie de drept penal procedural), și anume a pct. 41, care stipulează că „Constituția reglementează unele aspecte privind efectul în timp al hotărârilor Curții Constituționale prin care se declară neconstituțională o anumită prevedere legală. Articolul 140 alin. (1) din Constituție prevede că legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Curtea menționează că textul „din momentul adoptării hotărârii” din norma constituțională citată se referă la efectul *ex nunc* al hotărârilor Curții Constituționale, fapt care presupune că acestea produc efecte pentru viitor. În același timp, toate hotărârile judecătorești bazate pe norma declarată neconstituțională rămân intacte, fiind guvernate de principiul *res judicata*. Pe de altă parte, din momentul adoptării hotărârii Curții, norma declarată neconstituțională „dispare din fondul activ al legislației” (HCC nr. 33 din 10 octombrie 2013, §57) și, prin urmare, nu poate fi aplicată în cazurile care pot apărea după adoptarea hotărârii în discuție. În această situație, există un echilibru abstract între principiul certitudinii juridice și principiul legalității. Primul principiu domină trecutul, iar cel de-al doilea decide viitorul. În pct. 49 al

- hotărârii menționate Curtea reține că din perspectiva art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt. În caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor”.
33. Studiind Hotărârile Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017; nr. 33 din 07 decembrie 2017 și nr. 22 din 01 octombrie 2018, instanța de judecată nu a identificat o mențiune în conținutul acestora referitor la faptul că hotărârile nominalizate au efect retroactiv. În circumstanțele descrise, pornind de la prevederile art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, care stipulează că hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pe viitor, având în vedere că Hotărârile Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017; nr. 33 din 07 decembrie 2017 și nr. 22 din 01 octombrie 2018 nu are efect retroactiv, instanța de judecată apreciază că cererea înaintată de Bivol Ion Petru privind revizuirea procesului penal, în cadrul căruia a fost pronunțată sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chisinau, nr.1-287/2012 din 23 iunie 2014, prin care Bivol Ion Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(3) lit. b) și d), art. 329 alin. (2) lit. b), art. 84 alin. (1), (2) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1250 u.c. ce constituie 25000 lei MD, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 2 ani 6 luni, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.”
34. Astfel, acuzarea susține în continuare că solicitarea cet. Bivol Ion prin care acesta solicită revizuirea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chisinau, nr.1-287/2012 din 23 iunie 2014, urmează a fi respinsă revizuirea ca fiind una neîntemeiată, or, aceasta nu întrunește condițiile prevăzute de legea procesuală penală. Urmează de menționat faptul că la emiterea sentinței Judecătorie Botanica, mun. Chișinău, instanța de judecată a luat în considerație faptul că Bivol Ion a înaintat o cerere de soluționare a cauzei penale prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, corespunzător a estimat circumstanțele atenuante, aplicând pentru toate capetele de acuzare, o sancțiune sub formă de amendă, cu aplicarea pedepsei complementare de privarea dreptului de a ocupa funcții de răspundere.
35. La situația din data de 22.06.2018, când cet. Bivol Ion a depus cererea de revizuire a sentinței de condamnare din 23.06.2014, condamnatul Bivol Ion, deja a executat pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, iar revizuirea în acest caz nu poate fi admisă, ori o sentință executată în fapt benevol de către Bivol Ion, chiar și după ce Curtea Constituțională a declarat neconstituționale textul „intereselor publice” și „urmări grave” stipulate la art. 328 și art.329 Cod penal, nu poate avea efect retroactiv în prezenta speță, din motiv că sentința este deja executată de către cel condamnat și ultimul nu poate fi repus în situația inițială, înaintea condamnării lui. În fapt, sentința pronunțată la data de 23.05.2014 și-a produs efectele juridice, iar cel condamnat a executat pedeapsa stabilită de către instanța de judecată, fiind atins scopul legii penale.
36. Dezacordul, lui Bivol Ion, cu privire la condamnarea acestuia care a avut loc la

23.06.2014 prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chisinau, nr.1-287/2012, exprimat prin cererea de revizuire bazată pe constatările Curții Constituționale nr. 22 din 27 iunie 2017, nr. 33 din 07 decembrie 2017 și nr. 22 din 01 octombrie 2018, care au fost pronunțate după executarea efectivă a pedepsei penale, nu pot fi reținute ca întemeiate, ori acesta nu poate fi repus în situația anterioară condamnării, iar faptele pentru care acesta a fost condamnat nu au fost de criminalizate la etapa executării pedepsei. Ar reprezenta un absurd solicitarea, unei persoane care a fost condamnată pentru comiterea unei fapte, după ce ar executa efectiv pedeapsa penală stabilită de către instanța de judecată, în urma unor modificări legislative sau în temeiul hotărârii Curții Constituționale ce ar declara neconstituțional careva prevederi legale, să solicite revizuirea procesului penal, din motiv că anumite prevederi ale Codului penal, au fost de criminalizate, ori în așa situație, prevederile în cauză pot avea efect retroactiv dacă persoana încă nu a fost condamnată sau cel puțin nu a executat efectiv și în totalitate pedeapsa stabilită de către instanța de judecată.

37. Astfel, acuzarea consideră că încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani dosar nr. 1rh-4/2018 din 08.08.2024, este una întemeiată, iar instanța corect a apreciat circumstanțele cauzei și a respins cererea de revizuire depusă de către Bivol Ion și apărătorul acestuia.

Aprecieri instanței de recurs:

38. Pornind de la firul logic al prevederilor legale, reieșind din cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate și verificate în cadrul ședinței judiciare, Colegiul concluzionează că, urmează a fi respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Viorel Gortolomei, în interesele revizuiantului Bivol Ion și a menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 august 2024.
39. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.
40. Potrivit prevederilor art. 447 al. (1) Cod de procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.
41. Conform art. 448 alin. (1), (2) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.
42. În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs respinge recursul ca fiind nefondat și menține hotărârea atacată.
43. Conform art. 449 alin. (2) Cod de procedură penală, adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.
44. În conformitate cu art. 458 alin. (1)-(2) din CPP, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau

- mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.
45. În conformitate cu art. 458 alin. (3) din CPP, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.
46. În conformitate cu art. 459 alin. (1) din CPP, revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, se pot face numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art. 60 din Codul penal și cel mai târziu până la un an de la descoperirea circumstanțelor prevăzute în art. 458 alin. (3).
47. În conformitate cu art. 460 alin. (1) din CPP, procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.
48. În conformitate cu art. 460 alin. (2) din CPP, cerere de revizuire poate declara: 1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale; 2) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după decesul acestuia.
49. Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de recurs constată că prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 iunie 2014, Bivol Ion Petru, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 328 alin. (3) lit. b), d) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1000 u.c., ce constituie 20 000 lei moldovenești, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 2 ani; în baza art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 u.c. ce constituie 8000 lei moldovenești, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 1 an. În temeiul art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, instanța de judecată a stabilit pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de 1250 u.c. echivalentul a 25 000 lei moldovenești, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere pe un termen de 2 ani și 6 luni.
50. Instanța de recurs va reține că, într-adevăr prin Hotărârea Curții Constituționale

- nr. 22 din 27 iunie 2017, a fost declarat neconstituțional textul „intereselor publice sau” din alin. (1) al art. 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 și Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 01 octombrie 2018 a fost declarat neconstituțional alin. (3) lit. d) din articolul 328 din Codul penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002.
51. Însă, în opinia Colegiului penal, instanța de fond corect a reținut prevederile art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională care statuează că hotărârile Curții Constituționale *produc efect numai pentru viitor*.
 52. Prin urmare la momentul depunerii cererii de revizuire în prezenta cauză, lipsa temeiului invocat conform art. 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală, potrivit căruia revizuirea poate fi cerută în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Or, în situația în care hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor, suportul legal invocat lipsa la momentul depunerii cererii de revizuire de către revizuentul în cauză.
 53. În continuarea acestui deziderat, cadrul legal național reglementează posibilitatea revizuirii hotărârilor judecătorești în cazul în care printr-o hotărâre a Curții Constituționale a fost declarată neconstituțională o anumită prevedere legală în temeiul căreia a fost emisă hotărârea judecătorească, însă această circumstanță rezidă din obligația pozitivă a statului de a institui mecanisme interne de remediere a drepturilor fundamentale încălcate.
 54. Din perspectiva prescripțiilor legale, Colegiul penal subliniază faptul că prin hotărârea nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, Curtea Constituțională, a impus anumite restricții de aplicabilitate a prevederilor privind revizuirea procesului penal în acest temei.
 55. Astfel, potrivit pct. 2 din dispozitivul hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, s-a recunoscut constituțional art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, în măsura în care revizuirea va putea fi solicitată, în baza hotărârii de declarare a neconstituționalității unei prevederi legale aplicate în cauză, *doar dacă hotărârea Curții în mod expres conține o asemenea mențiune*.
 56. În același timp, Curtea menționează că, retroactivitatea în sine poate genera consecințe imprevizibile dacă nu este moderată de anumite condiții prevăzute de lege sau de jurisprudență. Din acest considerent, efectul retroactiv al hotărârilor Curții trebuie să funcționeze sub un control amănunțit.
 57. Conform pct. 49 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) CPP, Curtea a reținut că din perspectiva art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt. În caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor.
 58. Astfel, Curtea Constituțională a reflectat cu titlu de principiu ceea că, efectele deciziilor Curții Constituționale în materie penală trebuie să fie clar definite pentru a evita insecuritatea juridică și interpretările contradictorii.

59. Înalta Curte subliniază că, atunci când se declară neconstituțională o normă juridică, aceasta poate avea un impact semnificativ asupra hotărârilor judecătorești definitive, în special în materie penală, unde principiul legalității impune aplicarea celei mai favorabile legi. Prin urmare, pentru a asigura un echilibru între securitatea raporturilor juridice și drepturile fundamentale ale persoanelor afectate, Curtea își rezervă competența de a decide în mod expres dacă o asemenea decizie poate constitui temei pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile.
60. Conform pct. 64 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, *atunci când va declara neconstituțională o prevedere legală, fie prin exercitarea controlului de constituționalitate, fie pe calea excepției de neconstituționalitate, având în vedere efectele pe care le poate produce hotărârea în discuție, Curtea va stabili expres în dispozitivul hotărârii dacă poate fi solicitată revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile, și dacă este necesar, va menționa perioada pentru care hotărârea sa retroactivează și termenul solicitării revizuirii. În caz contrar va fi aplicat principiul acțiunii pentru viitor a hotărârilor sale.*
61. Se poate conchide că, Curtea învederează efectele pe care le produce o hotărâre irevocabilă, iar privită prin prisma dreptului la un proces echitabil, care include și principiul securității juridice, care impune respectarea caracterului definitiv al hotărârilor judecătorești.
62. De asemenea, Curtea Constituțională indică asupra la ceea că, de la caz la caz analizează dacă este necesară o revizuire a hotărârilor irevocabile, și poate stabili :
- perioada pentru care decizia sa are efect retroactiv;
 - termenul în care persoanele interesate pot solicita revizuirea.
63. Astfel, Colegiul conchide că, dacă Curtea nu prevede expres posibilitatea revizuirii și nu stabilește perioada de retroactivitate, hotărârea sa va avea efecte numai pentru viitor, fără a afecta hotărârile irevocabile deja pronunțate, deoarece această regulă urmărește să evite aplicarea arbitrară a normelor penale printr-o revizuire generalizată a tuturor cauzelor afectate de norma neconstituțională.
64. Prin această abordare, Curtea Constituțională asigură o aplicare echilibrată a principiilor retroactivității și securității juridice. Stabilirea expresă a efectelor hotărârii în materie penală, permite protejarea drepturilor individuale, fără a genera destabilizare în sistemul judiciar prin depunerea necontrolată a cererilor de revizuire împotriva hotărârilor irevocabile.
65. Astfel, pct.64 din Hotărârea nr. 21 din 01.10.2018 reafirmă rolul activ al Curții Constituționale în determinarea impactului deciziilor sale asupra procesului penal în vederea respectării drepturilor fundamentale, echilibrului între securitatea juridică și protecția individului, precum și consolidarea statului de drept.
66. Urmare a circumstanțelor înserate supra și în corespundere cu art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt, în caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor.
67. În acest sens urmează de menționat că sentința de condamnare a lui Bivol Ion a rămas definitivă și irevocabilă până la adoptarea hotărârilor Curții Constituționale

- nr. 22 din 27.06.2017, nr. 33 din 07.12.2017 și nr. 22 din 01.10.2018, prin care au fost declarate neconstituționale textul „intereselor publice” și „urmări grave” stipulate la art. 328 și art. 329 Cod penal, astfel fiind respectat cu strictețe principiul condamnării persoanei pentru acțiunile care constituia la momentul comiterii un act delictuos.
68. Tot în această ordine de idei, instanța de judecată reține că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.
69. Urmare a ansamblului aspectelor de fapt învederate, raportate la normele de drept sus indicate, cazurile de revizuire trebuie apreciate în mod obiectiv și exhaustiv, astfel încât nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Instanțele care se pronunță asupra revizuirii trebuie să-și exercite competența pentru a corecta erorile judiciare, omisiunile justiției și a asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 25 iunie 2013, § 61).
70. Astfel, în baza celor expuse supra instanța de recurs statuează, că în speța dată, nu sunt întrunite condițiile obligatorii pentru deschiderea procedurii de revizuire, întrucât sentința de condamnare pronunțată în privința lui Bivol Ion la 23 mai 2014 și-a produs efectele juridice, pedeapsa fiind executată.
71. În contextul celor invocate, analizând argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul penal constată inexistența motivelor de drept care ar permite o nouă judecată, căci finalitatea revizuirii constă în înlăturarea erorii juridice și deducerii în fața justiției a unui material probator cu totul inedit sau cel puțin necunoscut instanței, care să permită cunoașterea erorii juridice și lichidarea ei.
72. Concluzionând Colegiul penal conchide că, încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar recursul avocatului Viorel Gortolomei, în interesele revizuientului Bivol Ion, în sensul formulat este nefondat și urmează a fi respins.
73. În conformitate cu art. art. 447, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

DECIDE:

Se respinge recursul avocatului Viorel Gortolomei, în interesele recurentului Bivol Ion, și se menține, fără modificări, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 august 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător:

Silvia CECAN

Judecători:

Constantin ROȘCA

Roman PASCARI